

UDHEZIME

për

**Fuqizimin e personelit shëndetësor në KSHP
për të mbrojtur veten dhe pacientët ndaj
infeksionit COVID-19**

MBROJTJA FACIALE

Informacioni që jepet në këtë material është bazuar në të dhënat e Institutit të Shëndetit Publik, Organizatës Botërore të Shëndetësisë (World Health Organization-WHO) dhe Qendrës për Kontrollin e Sëmundjeve SHBA (Center For Disease Control-CDC).

Lutem konsideroni që informacionet për COVID-19 janë në përditësim të vazhdueshëm në vijim të zbulimeve dhe evidencave për këtë sëmundje të re.

9 prill 2020

Informacioni i mëposhtëm synon të tregojë:

- Përdorimin në mënyrën e duhur të pajisjeve personale për mbrojtjen faciale
- Identifikimin e praktikave të gabuara të mbrojtjes faciale që e vendosin stafin shëndetësor dhe pacientin në risk për infektim me COVID-19

COVID-19

- Covid 19 është një patologji e shkaktuar nga coronavirusi SARS-CoV-2, një virus tepër ngjitës, i cili prek traktin respirator dhe organe të tjera
- Eshtë i konfirmuar transmetimi nga njeri tek njeriu
- Virusi përhapet nga një person i infektuar nëpërmjet spërklave që përhapen gjatë teshtimave apo kollitjes
- Spërklat që përhapen nga kollitja apo teshtimat mund të qëndrojnë në sipërfaqe të objekteve dhe sipërfaqeve (koha nuk është konfirmuar)
- Virusi hyn në organizëm përmes hundës, syve dhe gojës. Prekja e objekteve të ndotura dhe fërkimi i hundës , syve dhe gojës mund të transmetojë virusin

Ky slide është marrë nga CDC:

<https://www.cdc.gov/infectioncontrol/basics/transmission-based-precautions.html>;

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/underlying-conditions.html>;

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/infection-control-recommendations.html>

Mënyrat e transmetimit COVID-19?

- Eshtë i konfirmuar transmetimi nga njeri tek njeriu
- Virusi përhapet nga një person i infektuar nëpërmjet spërklave që përhapen gjatë teshtimave apo kollitjes
 - Spërklat që përhapen nga kollitja apo teshtimat mund të qëndrojnë në sipërfaqe të objekteve dhe sipërfaqeve (kohezgjatja nuk është konfirmuar)
 - Inkubacioni 1-14 ditë. Zakonisht simptomat fillojnë në ditën e 5-të.

Ky slide është marrë nga CDC:

<https://www.cdc.gov/infectioncontrol/basics/transmission-based-precautions.html>; <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/underlying-conditions.html>;

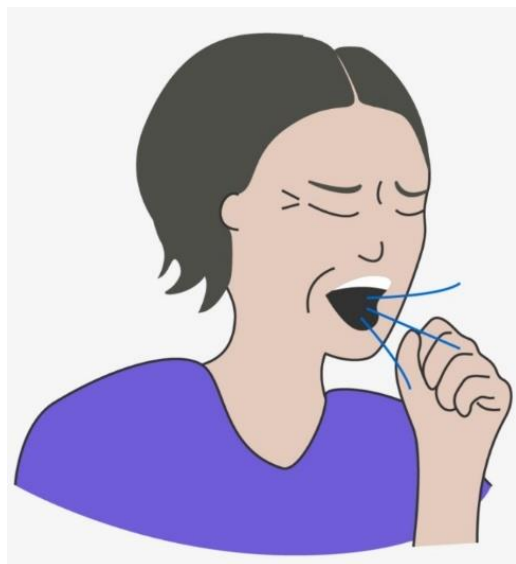
<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/infection-control-recommendations.html>

Ofruesit e kujdesit shëndetësor parësor dhe COVID-19, pse janë të rrezikuar?

- Ofruesit e kujdesit shëndetësor parësor janë në kontakt të përditshëm me pacientët, kronikë dhe akutë në QSH dhe komunitet
- Takimet e shpeshta me numër të madh njerëzish rrisin mundësinë e infektimit për ta
- Periudha e gjatë e inkubimit të virusit e rrit rrezikun e infektimit edhe të stafit shëndetësor
- Edhe personat josimptomatik janë burim infeksioni
- **Mospërdorimi korrekt i masave personale mbrojtëse i vë ata në rrisik për tu infektuar me COVID-19**

Mbrojtja e fytyrës

Bëhet për të mbrojtur membranat mukotike të syve, hundës & gojës gjatë kontaktit të afërt me personat si dhe gjatë procedurave që mund të përhapin spërkla ose të sprucojnë gjak, likide trupore, sekrecione, të vjella, pështyma.

Ky slide është marrë nga CDC:

<https://www.cdc.gov/infectioncontrol/basics/transmission-based-precautions.html>;

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/underlying-conditions.html>;

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/infection-control-recommendations.html>

Veprime dhe strategji për mbrojtjen faciale

CDC rekomandon veprime dhe strategji për kontrollin e infeksionit Covid19, të cilat nuk janë të reja. Këto masa funksionojnë dhe jo gjithmonë janë në varësi të pajisjeve personale mbrojtëse.

Këto strategji bazohen në parimin nr 1 të masave për parandalimin infektimit nëpërmjet **KUFIZIMIT Të BURIMIT** Të INFEKSIONIT.

Kufizimi i burimit synon në parandalimin e përhapjes së spërklave në mënyrë të hapur gjatë teshtitjes apo kollitjes*.

Për këtë arsye pajisjet mbrojtëse të rekomanduara janë si më poshtë...

*Ky slide është marrë nga CDC:

<https://www.cdc.gov/infectioncontrol/basics/transmission-based-precautions.html>;

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/underlying-conditions.html>;

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/infection-control-recommendations.html>

Pajisjet e sugjeruara mbrojtëse

Mbrojtja	PM e sugjeruar
Respiratore	<ul style="list-style-type: none">Maska respiratore FFP2 ose FFP3
Sytë	<ul style="list-style-type: none">Syze mbrojtëseTenda mbrojtëse e fytyrës

Ky slide eshte marre nga ISHP: Masat parandaluese, perdorimi PPE, triazhimi dhe dezinfektimi per Covid19. 02.04.2020: <http://www.hap.org.al/wp-content/uploads/2020/03/QENDRAT-SHENDETESORE-trajnim-2020-covid-19.pdf>

Vendosja e maskës

- Fiksohet maska në fytyrë e cila duhet të mbulojë plotësisht hundën dhe gojën
- Lidhëset vendosen mirë pas koke dhe në qafë.
- Modelohet nëpërmjet gishtave në zonën e hundës

1

2

3

4

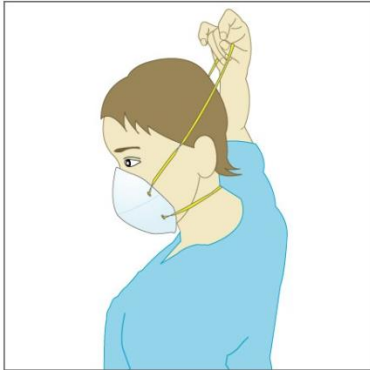
Marrë nga OBSH - <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public/when-and-how-to-use-masks>

Kujdes!!

Sigurohu që ke mbuluar hundën
dhe gojën

Heqja e maskës

1

2

Pastroni duart me sapun dhe ujë ose dezinfektant duarsh para se të prekni maskën.

Mos prekni pjesën e përparme të maskës. Pjesa e përparme e maskës është e kontaminuar. Prekni vetëm unazat / lidhjet / mbajtësen e veshit.

Maskë me mbajtëse të veshit: Mbajini të dy mbajtëset e maskes në vesh dhe ngrijeni lart masken duke e hequr

Maskë me lidhëse: Nxirrni së pari harkun e poshtëm, pastaj zgjidh harkun e sipërm dhe tërhiqeni maskën larg jush, pasi lidhjet janë të lira

Maskë me shirita: Ngjitni rripin e poshtëm mbi kokën tuaj së pari, pastaj tërhiqni rripin e sipërm mbi kokën tuaj.

Kujdes: Hidhjeni direkt maskën tek koshi për mbetje të kontaminuara. Pastroni duart me sapun dhe ujë ose dezinfektant duarsh

Praktika të sigurta / të gabuara

- !!! Maska është efikase vetëm nëse ju e shoqëroni këtë masë edhe me higjenizimin e shpeshtë të duarve me ujë dhe sapun ose solucion hydroalkolik
- Përpara vendosjes së maskës laji duart me ujë dhe sapun ose pastroji me nje solucion dizinfektues me bazë alkooli
- Maska duhet të hiqet dhe të hidhet nëse ndotet, dëmtohet ose ke vështirësi të marrësh frymë
- Mos prek fytyren
- Nëse prekin ose rregullon maskën, menjëherë kryej higjenën e duarve
- Kur të ndërroni maskën duhet të largoheni nga zona e kujdesit për pacientin

Marre nga CDC: <https://www.cdc.gov/infectioncontrol/basics/transmission-based-precautions.html>;
<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/underlying-conditions.html>;
<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/infection-control-recommendations.html>

Prioritizoni përdorimin e maskës

- Nëse i shërbeni personave që dyshohet të jenë të infektuar nga 2019-nCoV vendoseni maskën profesionale
- Nëse keni kollë ose teshtima
- Në raste kur ju duhet të jeni në kontakt të ngushtë me pacientin
- Në raste kur duhet të kryeni mikrokirurgji dhe procedura invazive
- Gjatë aktiviteteve kur ka prani të sekrecioneve dhe spërklave
- Gjatë aktiviteteve ku kontakti i zgjatur fytyrë më fytyrë me pacientin është e paevitueshëm
- Kur performoni procedura aerosoli

Marrë nga CDC:

<https://www.cdc.gov/infectioncontrol/basics/transmission-based-precautions.html>;

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/underlying-conditions.html>;

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/infection-control-recommendations.html>

Përdorimi i maskave kirurgjikale

- Maska respiratore FFP2 ose FFP3, janë dizenuar për të n'a mbrojtur nga spërklat dhe sekrecionet dhe kanë prioritet për përdorim kur kemi kontakt me personat e dyshuar ose konfirmuar me Covid-19
- Maskat kirurgjikale përdoren për qëllime izolimi dhe ka mundësi që nuk sigurojnë mbrojtje të plotë, prandaj sugjerohen të përdoren kur nuk kemi ekspozim me persona që paraqesin shenja klinike dhe epidemiologjike për Covid-19

Marrë nga CDC:

<https://www.cdc.gov/infectioncontrol/basics/transmission-based-precautions.html>;

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/underlying-conditions.html>;

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/infection-control-recommendations.html>

REFERENCA:

1. CDC: <https://www.cdc.gov/infectioncontrol/basics/transmission-based-precautions.html>; <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/underlying-conditions.html>; <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/infection-control-recommendations.html>
2. OBSH - <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public/when-and-how-to-use-masks>
3. ISHP: Masat parandaluese, perdorimi PPE, triazhimi dhe dezinfektimi per Covid19. 02.04.2020: <http://www.hap.org.al/wp-content/uploads/2020/03/QENDRAT-SHENDETESORE-trajnim-2020-covid-19.pdf>